

УДК: 351.

LEGAL REGULATION OF INTEGRITY IN LAW ENFORCEMENT BODIES: EUROPEAN STANDARDS

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ: ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ

Рысменна О. / Письменна О.П.

k.yu.s., dots. / к.ю.н., доцент.

ORCID: 0000-0002-7310-2281

Vasyl Stus Donetsk National University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Vinnitsa

Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця

Анотація. В роботі розглядається правові засади забезпечення та регулювання доброчесності в правоохоронних органах, та напрямки впровадження європейських стандартів якості та професійності роботи правоохоронних органів на всіх етапах управлінського процесу на шляху України до європейської спільноти.

Ключові слова: європейські стандарти якості, антикорупційна стратегія, доброчесність, стандарти публічної служби, Європейський Союз.

Abstract. The paper examines the legal principles of ensuring and regulating integrity in law enforcement agencies, and directions for the implementation of European standards of quality and professionalism of the work of law enforcement agencies at all stages of the management process on Ukraine's path to the European community.

Key words: European quality standards, anti-corruption strategy, integrity, public service standards, European Union.

Вступ.

Україна активно рухається у напрямку впровадження європейських стандартів якості та професійності роботи правоохоронних органів на всіх етапах управлінського процесу. При цьому, початок системних перетворень має базуватись на першочергових кроках, що повинні відображатись у якості реалізації правоохоронних завдань кожним суб'єктом правоохоронної системи. Помилковим є бачення того, що корупційні прояви є основною перепорою підвищення довіри до правоохоронців та фаховості правоохоронних функцій. На перший погляд, питання правового регулювання доброчесності є вичерпаним, оскільки Антикорупційна стратегія держави містить чисельну кількість положень, які визначають завдання та Антикорупційна стратегія та роботу правоохоронних органів. Більше того, термін «доброчесність» визначений як принцип, а саме спрямованість дій державного службовця на захист публічних інтересів та відмова державного службовця від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих йому повноважень [1].

Основний текст.

У стандартах публічної служби в країнах Європейського Союзу нормам професійної доброчесності відводиться окреме місце, в системі етичних правил поведінки. Як наслідок, окремими нормами регламентуються процедури перевірок на доброчесність і застосування відповідальності.

А саме, у Модельному кодексі поведінки державного службовця, який затверджений Рекомендацією № R (2000) 10 Комітету Міністрів Ради Європи, міститься обов'язок державного службовця бути чесним, безстороннім і ефективним та виконувати свої повноваження найкращим можливим чином, виходячи з його чи її навиків, чесності і розуміння, беручи до уваги публічні інтереси і ті обставини, що стосуються справи [2]. Державні службовці зобов'язані проходити перевірки на чесність. Із аналізу ст.5 Рекомендації № R (2000) 10 можна зробити висновок, що такі перевірки є окремими самостійними кадровими процедурами. Отже, перевірки на доброчесність є однією із форм забезпечення дотримання правил етичних норм.

У Бордоській декларації - Судді та прокурори у демократичному суспільстві передбачається, що як прокурори, так і судді повинні здійснювати свої функції чесно, неупереджено, об'єктивно та послідовно, мають поважати права людини та боротися за їх захист, а також намагатися забезпечувати швидку та ефективну роботу системи [3].

У Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31.10.2003 встановлено необхідність закріплення в національних правових системах стандартів поведінки для правильного, добросовісного виконання державницьких функцій [4], що також свідчить про родову належність доброчесності до сфери етики та поведінки.

Висновки.

Отже, першочерговим чинником є дотримання морально-етичних правил поведінки, дисципліни, поваги до суспільних та публічних цінностей, недопущення превалювання приватного інтересу над публічним. Будучи доброчесною, публічна особа- працівник правоохоронного органу не вчинятиме корупційних дій. Тому наявність законодавчих положень, що розкривають механізм забезпечення професійної чесності, зразковості поведінки, способу життя, вчинків та не допускають підрив авторитету правоохоронної системи є необхідний складовий елемент управління правоохоронними органами та принципом публічної служби.

Література

1. Про державну службу. Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/889-19>
2. Рекомендація № R (2000) 10 Комітету Міністрів державам- членам Ради Європи щодо кодексів поведінки державних службовців: прийнята Комітетом міністрів на 106 сесії 11 травня 2000 року. URL: http://www.dridu.dp.ua/cpk/Lib/7_Zapobigannya%20ta%20protydiya%20proyavam%20korup/Legislation/Legislature/Rekomend_poved_DS.pdf
3. Висновок № 12 (2009) Консультативної ради європейських суддів (КРЕС) (Бордоська декларація), прийнята КРЕС і КРЕП в м. Брдо (Словенія)
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції (укр/рос). Конвенція; ООН від 31.10.2003. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/go/995_c16